
Petitsioonikomisjon

2016/0190(CNS)

15.5.2017

ARVAMUSE PROJEKT

Esitaja: petitsioonikomisjon

Saaja: õiguskomisjon

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades otsuste tunnustamist ja täitmist ning rahvusvahelisi lapserööve (uuesti sõnastatud) (COM(2016)0411 – C8-0322/2016 – 2016/0190(CNS))

Arvamuse koostaja: Soledad Cabezón Ruiz

PA_Legam

LÜHISELGITUS

Arvukate lapse heaolu käsitlevate petitsioonide hulgas on palju selliseid, mis viitavad määrase puudustele ja/või selle rakendamise probleemidele. Petitsioonikomisjon on tõsiselt huvitatud lapse õiguse kaitsmisest, seetõttu, võttes arvesse lapse haavatavust, püüab ta leida moodused, mis tagaksid lapse probleemide ja arvamuste ärakuulamise.

Kavandatava uuesti sõnastatud õigusakti eesmärk on lapse õiguste suurendamine, seetõttu lisatakse sellesse eraldi sätte, millega nõutakse kohtutelt, et lastele tagataks võimalus arvamust avaldada. Samuti soovitakse õigusaktiga muuta tulemuslikumaks vanema sooritatud rahvusvahelisele lapseröövile järgnevad tagasisaatmismenetlused ning tühistada välisriigi kohtuotsuste täidetavaks tunnistamise menetlused kõikides vanemlikku vastutust käsitlevates kohtuasjades. Kõik need teemad on tõstatatud petitsioonides ja enamikus neist viidatakse olukordadele, kus pädev liikmesriik on praktiliselt diskrimineerinud vanemat, kes ei ole selle liikmesriigi kodanik.

Raportöör leiab, et üldiselt on ettepanek saavutanud oma eesmärgi ja selles pakutakse huvitavaid parandusi. Raportöör peab aga siiski vajalikuks mõnede muudatuste tegemist ettepaneku kohta, et muuta see veelgi tulemuslikumaks ja tagada lapse huvide ning ELi kodanike põhiõiguste ja -vabaduste üldine senisest parem kaitse. Selliselt toimimine aitab kaasa tulemusliku Euroopa ala edasisele arengule õigusküsimuste ja põhiõiguste valdkonnas.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Petitsioonikomisjon palub vastutaval õiguskomisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Liidu õigusruumi sujuv ja nõuetekohane toimimine liikmesriikide erinevate õigussüsteemide ja -traditsioonide suhtes on liidu jaoks väga oluline. Sellega seoses tuleks vastastikust usaldust teineteise õigussüsteemide suhtes edasi arendada. Euroopa Liit on seadnud endale eesmärgiks luua, säilitada ja arendada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala, kus on tagatud isikute vaba liikumine ja õiguskaitse kättesaadavus. Nende eesmärkide rakendamiseks **tuleks** tugevdada isikute ja eelkõige laste õigusi kohtumenetlustes, et lihtsustada õigus- ja

Muudatusettepanek

(3) Liidu õigusruumi sujuv ja nõuetekohane toimimine liikmesriikide erinevate õigussüsteemide ja -traditsioonide suhtes on liidu jaoks väga oluline. Sellega seoses tuleks vastastikust usaldust teineteise õigussüsteemide suhtes edasi arendada. Euroopa Liit on seadnud endale eesmärgiks luua, säilitada ja arendada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala, kus on tagatud isikute vaba liikumine ja õiguskaitse kättesaadavus. Nende eesmärkide rakendamiseks **on oluline** tugevdada isikute ja eelkõige laste õigusi kohtumenetlustes, et lihtsustada

haldusasutuste vahelist koostööd ning otsuste täitmist piiriülese toimega perekonnaõigusega seotud kohtuasjades. Parandada tuleks tsiviilasjades tehtavate otsuste vastastikust tunnustamist, lihtsustada tuleks õiguskaitse kättesaadavust ning tõhustada tuleks liikmesriikide ametiasutuste vahelist teabevahetust.

õigus- ja haldusasutuste vahelist koostööd ning otsuste täitmist piiriülese toimega perekonnaõigusega seotud kohtuasjades. Parandada tuleks tsiviilasjades tehtavate otsuste vastastikust tunnustamist, lihtsustada tuleks õiguskaitse kättesaadavust ning tõhustada tuleks liikmesriikide ametiasutuste vahelist teabevahetust, ***tagades täpse kontrolli selle üle, et liikmesriikide pädevate asutuste poolt kasutatavad menetlused ja tavad on mittediskrimineerivad, et alaealiste huvid ja nendega seotud põhiõigused oleksid kaitstud.***

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Käesolevat määrust ei tuleks kohaldada lapsevanema tuvastamise suhtes, sest see on vanemliku vastutuse tekkimisest eraldi küsimus, ega muude isiku seisundiga seotud küsimuste suhtes.

Muudatusettepanek

(10) Käesolevat määrust ei tuleks kohaldada lapsevanema tuvastamise suhtes, sest see on vanemliku vastutuse tekkimisest eraldi küsimus, ega muude isiku seisundiga seotud küsimuste suhtes. ***Siiski tuleks käesoleva määruse alusel tehtud vanemliku vastutusega seotud otsuste puhul täiel määral austada kõiki teistes liikmesriikides õiguslikult tunnustatud vanemluse vorme.***

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Kohtualluvuse alused vanemliku vastutuse küsimustes kujundatakse lapse huve silmas pidades, ning neid tuleks kohaldada vastavalt lapse huvidele. Viiteid lapse huvidele tuleks tõlgendada Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklist 24 ja ÜRO 20. novembri 1989. aasta lapse õiguste

Muudatusettepanek

(13) Kohtualluvuse alused vanemliku vastutuse küsimustes tuleks alati kujundada lapse huve silmas pidades, ning neid tuleks kohaldada vastavalt lapse huvidele. Viiteid lapse huvidele tuleks tõlgendada Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklitest 7, 14, 22 ja 24 ja ÜRO 20. novembri 1989. aasta lapse õiguste konventsioonist lähtuvalt. ***On***

konventsioonist lähtuvalt.

tingimata vajalik, et see liikmesriik, kelle asutused on käesoleva määruse tähenduses asjaomases küsimuses pädevad, tagab pärast lapse tagasitoomise kohta lõpliku otsuse tegemist, et lapse huvid ja põhiõigused on pärast tema tagasitoomist kaitstud, eriti kui lapsel on kontakt kummagi vanemaga.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Käesolev määrus ei tohiks takistada liikmesriigi ametiasutusi, kelle pädevuses ei ole asja sisuline arutamine, kiireloomulistel juhtudel võtmast ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid kõnealuses liikmesriigis paikneva lapse isiku või vara *suhtes*. Neid meetmeid tuleks tunnustada ja täita kõigis teistes liikmesriikides, sealhulgas liikmesriikides, kellele kuulub käesoleva määruse alusel pädevus, nii kaua, kuni sellise liikmesriigi pädev ametiasutus on võtnud tema arvates asjakohaseid meetmeid. Ühe liikmesriigi kohtus võetud meetmeid tuleks muuta või asendada ainult meetmetega, mida on võtnud selle liikmesriigi kohus, kelle pädevuses on asja sisuline arutamine. Ametiasutus, mille pädevuses on ainult ajutiste meetmete, sealhulgas kaitsemeetmete kehtestamine, peaks asja sisulist arutamist käsitleva taotluse esitamise korral teatama omal algatusel, et tal puudub selleks pädevus. Niivõrd kui lapse huvide kaitse seda nõuab, peaks ametiasutus teavitama võetud meetmetest otse või keskasutuse kaudu selle liikmesriigi ametiasutust, kelle pädevuses on käesoleva määrusega seotud asja sisuline arutamine. Suutmatus teise liikmesriigi ametiasutust teavitada ei peaks

Muudatusettepanek

(17) Käesolev määrus ei tohiks takistada liikmesriigi ametiasutusi, kelle pädevuses ei ole asja sisuline arutamine, kiireloomulistel juhtudel võtmast ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid kõnealuses liikmesriigis paikneva lapse isiku või vara *kaitseks või soolise vägivalla vastu, nagu on määratletud Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsioonis (Istanbuli konventsioon)*. Neid meetmeid tuleks tunnustada ja täita kõigis teistes liikmesriikides, sealhulgas liikmesriikides, kellele kuulub käesoleva määruse alusel pädevus, nii kaua, kuni sellise liikmesriigi pädev ametiasutus on võtnud tema arvates asjakohaseid meetmeid. Ühe liikmesriigi kohtus võetud meetmeid tuleks muuta või asendada ainult meetmetega, mida on võtnud selle liikmesriigi kohus, kelle pädevuses on asja sisuline arutamine. Ametiasutus, mille pädevuses on ainult ajutiste meetmete, sealhulgas kaitsemeetmete kehtestamine, peaks asja sisulist arutamist käsitleva taotluse esitamise korral teatama omal algatusel, et tal puudub selleks pädevus. Niivõrd kui lapse huvide kaitse seda nõuab, peaks ametiasutus teavitama võetud meetmetest otse või keskasutuse kaudu

siiski olema meetme mittetunnustamise põhjuseks. Suutmatus teise liikmesriigi ametiasutust teavitada ei peaks siiski olema meetme mittetunnustamise põhjuseks.

selle liikmesriigi ametiasutust, kelle pädevuses on käesoleva määrusega seotud asja sisuline arutamine. Suutmatus teise liikmesriigi ametiasutust teavitada ei peaks siiski olema meetme mittetunnustamise põhjuseks. Suutmatus teise liikmesriigi ametiasutust teavitada ei peaks siiski olema meetme mittetunnustamise põhjuseks.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) *Erandjuhtudel* ei saa lapse alalise elukoha liikmesriigi asutused olla juhtumi käsitlemisel kõige asjakohasemaks asutuseks. Lapse huvides võib ametiasutus erandina ja teatavatel tingimustel anda oma pädevuse erandjuhul edasi teise liikmesriigi ametiasutusele, kui sellel ametiasutusel on asja arutamiseks paremad võimalused. Sel juhul ei tohiks teisel ametiasutusel lubada anda pädevust edasi kolmandale ametiasutusele.

Muudatusettepanek

(18) *Erilist tähelepanu tuleb pöörata tõsiasjale, et erandjuhtudel, näiteks perevägivald või soolise vägivald puhul, ei pruugi* lapse alalise elukoha liikmesriigi asutused olla juhtumi käsitlemisel kõige asjakohasemaks asutuseks. Lapse huvides võib ametiasutus erandina ja teatavatel tingimustel anda oma pädevuse erandjuhul edasi teise liikmesriigi ametiasutusele, kui sellel ametiasutusel on asja arutamiseks paremad võimalused. Sel juhul ei tohiks teisel ametiasutusel lubada anda pädevust edasi kolmandale ametiasutusele.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek

(23) Kõnealuse määruse raames arutatavate vanemliku vastutuse menetluste ning 1980. aasta Haagi konventsiooni raames arutatavate tagasitoomise menetluste puhul tuleks austada lapse õigust väljendada vabalt oma arvamust, ning lapse huve hinnates tuleks neid arvamusi asjakohaselt arvesse võtta. Käesoleva määruse kohaldamises on vastavalt Euroopa Liidu põhiõiguste harta

Muudatusettepanek

(23) Kõnealuse määruse raames arutatavate vanemliku vastutuse menetluste ning 1980. aasta Haagi konventsiooni raames arutatavate tagasitoomise menetluste puhul tuleks austada lapse õigust väljendada vabalt oma arvamust, ning lapse huve hinnates tuleks neid arvamusi asjakohaselt arvesse võtta. Käesoleva määruse kohaldamises on vastavalt Euroopa Liidu põhiõiguste harta

artikli 24 lõikele 1 ning ÜRO lapse õiguste konventsiooni artiklile 12 oluline roll lapse ärakuulamisel. Käesolev määrus ei ole **siiski** kavandatud sätestama, kuidas last ära kuulata, näiteks, kas last peab ära kuulama kohtunik ise või erikoolitusega ekspert, kes esitab hiljem kohtule aruande, või kas laps kuulatakse ära kohtusaalis või kuskil mujal.

artikli 24 lõikele 1 ning ÜRO lapse õiguste konventsiooni artiklile 12 oluline roll lapse ärakuulamisel. Käesolev määrus ei ole **kindlasti** kavandatud sätestama, kuidas last ära kuulata, näiteks, kas last peab ära kuulama kohtunik ise või erikoolitusega ekspert, kes esitab hiljem kohtule aruande, või kas laps kuulatakse ära kohtusaalis või kuskil mujal, **kuid asjaomaste põhiõiguste kaitseks tuleb igal juhul tuleb ette näha lapse ärakuulamise salvestamine. Tähtis on, et lapse ärakuulamisel tagataks kõik kaitsemeetmed, mis on vajalikud lapse emotsionaalse puutumatus ja tema huvide kaitse võimaldamiseks, ning seetõttu peavad need kuulamised toimuma kutseliste vahendajate, psühholoogide ja/või sotsiaaltöötajate ning tõlkijate toel. See lihtsustaks ka mõlema vanema omavahelist koostööd ning edaspidist suhet vanemate ja laste vahel.**

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek

(26) Tagasitoomise menetluse 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel võimalikult kiiresti lõpule viimiseks peaksid liikmesriigid koondama kohtualluvuse kõnealuste menetluste puhul ühte või mitmesse kohtusse, võttes õigusemõistmisel arvesse nende sisemist struktuuri. Kohtualluvuse teatavas liikmesriigis piiratud arvul kohtutesse koondamine on oluline ja tõhus vahend lapseröövi asjade arutamise kiirendamiseks mitmes liikmesriigis, kuna kohtunikel, kes arutavad suuremal hulgal selliseid asju, tekivad sellega seoses eriteadmised. Sõltuvalt õigussüsteemi struktuurist võib lapseröövi käsitlevate asjade puhul koondada kohtualluvuse kogu riigi puhul ühte või piiratud arvul kohtutesse, kasutades selleks näiteks lähtepunktina apellatsioonikohtuid ning koondades

Muudatusettepanek

(26) Tagasitoomise menetluse 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel võimalikult kiiresti lõpule viimiseks peaksid liikmesriigid koondama kohtualluvuse kõnealuste menetluste puhul ühte või mitmesse kohtusse, võttes õigusemõistmisel arvesse nende sisemist struktuuri. Kohtualluvuse teatavas liikmesriigis piiratud arvul kohtutesse koondamine on oluline ja tõhus vahend lapseröövi asjade arutamise kiirendamiseks mitmes liikmesriigis, kuna kohtunikel, kes arutavad suuremal hulgal selliseid asju, tekivad sellega seoses eriteadmised. Sõltuvalt õigussüsteemi struktuurist võib lapseröövi käsitlevate asjade puhul koondada kohtualluvuse kogu riigi puhul ühte või piiratud arvul kohtutesse, kasutades selleks näiteks lähtepunktina apellatsioonikohtuid ning koondades

rahvusvahelisi lapseröõve käsitlevate asjade kohtualluvuse iga apellatsioonikohtu tööpiirkonna esimese astme kohtusse. Iga kohtuaste peaks tegema oma otsuse hiljemalt kuue nädala jooksul pärast taotluse või apellatsioonkaebuse esitamist. Liikmesriigid peaksid piirama 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel tehtud lapse tagasitoomist lubavate või sellest keelduvate otsuste suhtes esitatavate võimalike apellatsioonide arvu ühega.

rahvusvahelisi lapseröõve käsitlevate asjade kohtualluvuse iga apellatsioonikohtu tööpiirkonna esimese astme kohtusse. Iga kohtuaste peaks tegema oma otsuse hiljemalt kuue nädala jooksul pärast taotluse või apellatsioonkaebuse esitamist. Liikmesriigid peaksid piirama 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel tehtud lapse tagasitoomist lubavate või sellest keelduvate otsuste suhtes esitatavate võimalike apellatsioonide arvu ühega.

Peale selle tuleks tagada, et ühes liikmesriigis tehtud kohtuotsuseid teises liikmesriigis tunnustatakse. Kui kohtuasjas on otsus langetatud, tuleks seda ka kogu liidus tunnustada, eriti kui kaalul on lapse huvid.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Kõigi lapsi käsitlevate asjade puhul ning eelkõige rahvusvahelisi lapseröõve käsitlevate asjade puhul peaksid kohtu- ja haldusasutused kaaluma rahumeelse lahenduse saavutamise võimalusi, kasutades selleks lepitamist ja muid sobivaid vahendeid, mida toetavad võimaluse korral piiriüleseid vanemlikku vastutust käsitlevate vaidluste lepitamiseks mõeldud olemasolevad võrgustikud ja tugistruktuurid. Sellised jõupingutused ei peaks siiski 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel arutatavaid tagasitoomise menetlusi põhjendamatult pikendama.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 30

Muudatusettepanek

(28) Kõigi lapsi käsitlevate asjade puhul ning eelkõige rahvusvahelisi lapseröõve käsitlevate asjade puhul peaksid kohtu- ja haldusasutused kaaluma rahumeelse lahenduse saavutamise võimalusi, kasutades selleks lepitamist ja muid sobivaid vahendeid, et tagada lapse õiguste ja nendega seotud põhiõiguste täielik kaitse. Sellised jõupingutused ei peaks siiski 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel arutatavaid tagasitoomise menetlusi põhjendamatult pikendama. ***Lisaks tuleks paremini kasutada ja kaasata ombudsmanide eksperditeadmisi.***

Komisjoni ettepanek

(30) Kui selle liikmesriigi kohus, kuhu laps on ebaseaduslikult ära viidud või kus teda ebaseaduslikult kinni peetakse, otsustab 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel lapse tagasitoomisest keelduda, peaks ta oma otsuses sõnaselgelt viitama 1980. aasta Haagi konventsiooni asjaomastele artiklitele, millega ta oma keeldumist põhjendab. Sellise eestkosteõigusega seotud menetlustes pärast lapse huvide põhjalikku läbivaatamist tehtud otsuse võib siiski asendada selle liikmesriigi kohtu hilisema otsusega, kus oli lapse alaline elukoht enne tema ebaseaduslikku äraviimist või kinnipidamist. Kui see otsus sisaldab lapse tagasitoomist, peaks tagasitoomine toimuma, ilma et liikmesriigis, kuhu laps on ära viidud või kus teda kinni peetakse, oleks otsuse tunnustamiseks ja täitmisele pööramiseks vaja erimenetlust.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 38

Komisjoni ettepanek

(38) Teavitamiseks isikuid, kelle suhtes täitmist taotletakse, teises liikmesriigis tehtud otsuse täitmisest, tuleks käesoleva määruse alusel koostatud tõend esitada kõnealusele isikule **mõistliku aja jooksul** enne esimest täitemeedet, ning vajaduse korral koos otsusega. Sellega seoses peaks esimene täitemeede tähendama esimest täitemeedet pärast kõnealust kättetoimetamist.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 42

Muudatusettepanek

(30) Kui selle liikmesriigi kohus, kuhu laps on ebaseaduslikult ära viidud või kus teda ebaseaduslikult kinni peetakse, otsustab 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel lapse tagasitoomisest keelduda, peaks ta oma otsuses sõnaselgelt viitama 1980. aasta Haagi konventsiooni asjaomastele artiklitele, millega ta oma keeldumist põhjendab, **ja esitama keeldumise põhjused**. Sellise eestkosteõigusega seotud menetlustes pärast lapse huvide põhjalikku läbivaatamist tehtud otsuse võib siiski asendada selle liikmesriigi kohtu hilisema otsusega, kus oli lapse alaline elukoht enne tema ebaseaduslikku äraviimist või kinnipidamist. Kui see otsus sisaldab lapse tagasitoomist, peaks tagasitoomine toimuma, ilma et liikmesriigis, kuhu laps on ära viidud või kus teda kinni peetakse, oleks otsuse tunnustamiseks ja täitmisele pööramiseks vaja erimenetlust.

Muudatusettepanek

(38) Teavitamiseks isikuid, kelle suhtes täitmist taotletakse, teises liikmesriigis tehtud otsuse täitmisest, tuleks käesoleva määruse alusel koostatud tõend esitada kõnealusele isikule **kiiresti** enne esimest täitemeedet, ning vajaduse korral koos otsusega. Sellega seoses peaks esimene täitemeede tähendama esimest täitemeedet pärast kõnealust kättetoimetamist.

Komisjoni ettepanek

(42) Käesoleva määruse kohaldusalasse jäävate vanemlikku vastutust käsitlevate erijuhtumite korral peaksid keskasutused liikmesriikide ametiasutustele ning vanemliku vastutuse kandjatele abi andmisel omavahel koostööd tegema. Selline abi peaks eelkõige hõlmama lapse ülesleidmist otse või teiste pädevate ametiasutuste kaudu, kui see on vajalik käesoleva määruse alusel esitatud taotluse täitmiseks, ning lapsega seotud teabe esitamist, mis on vajalik menetluse läbiviimiseks.

Muudatusettepanek

(42) Käesoleva määruse kohaldusalasse jäävate vanemlikku vastutust käsitlevate erijuhtumite korral peaksid keskasutused liikmesriikide ametiasutustele ning vanemliku vastutuse kandjatele abi andmisel omavahel koostööd tegema. Selline abi peaks eelkõige hõlmama lapse ülesleidmist otse või teiste pädevate ametiasutuste kaudu, kui see on vajalik käesoleva määruse alusel esitatud taotluse täitmiseks, ning lapsega seotud teabe esitamist, mis on vajalik menetluse läbiviimiseks. ***Juhul kui pädevus on liikmesriigil, mis ei ole lapse kodakondsusliikmesriik, teavitavad pädeva liikmesriigi keskasutused põhjendamatu viivitusega selle liikmesriigi keskasutusi, mille kodanik laps on.***

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 46

Komisjoni ettepanek

(46) Vanemlikku vastutust käsitlevat otsust kavandava liikmesriigi ametiasutusel peaks olema õigus taotleda teise liikmesriigi ametiasutustelt lapse kaitsega seotud teavet, kui lapse huvid seda nõuavad. Sõltuvalt asjaoludest võib see teave käsitleda lapse vanema, õe või vennaga seotud menetlusi ja otsuseid, või vanema suutlikkust lapse eest hoolitseda või temaga suhelda.

Muudatusettepanek

(46) Erijuhtudel, kui lapse huvid seda nõuavad, tuleb vanemlikku vastutust käsitlevat otsust kavandava liikmesriigi ametiasutuselt nõuda, et see ametiasutus taotleks teise liikmesriigi ametiasutustelt lapse kaitsega seotud teavet. Sõltuvalt asjaoludest võib see teave käsitleda lapse vanemaga seotud menetlusi ja otsuseid, näiteks perevägivalla või soolise vägivalla juhtudel, või õe või vennaga seotud otsuseid, või vanema suutlikkust lapse eest hoolitseda või temaga suhelda. ***Hinnangu selle suutlikkuse kohta peaks andma spetsialist. Hinnangu andmisel vanema suutlikkuse kohta hoolitseda oma lapse eest ei tohiks määravaks olla vanema kodakondsus, majanduslik ja sotsiaalne***

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 48 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(48 a) Tuleks luua toetusplatvorm neile liidu kodanikele, kes teiste liikmesriikide kohtute kaudu lapse tagasitoomist taotlevad. Lisaks peaksid liidu kodanikud, kes elavad teises liikmesriigis, kus nad taotlevad lapse tagasitoomist, oma riigi esindustelt tuge saama.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigi ametiasutustel on vanemliku vastutuse asjus pädevus lapse suhtes, kelle alaline elukoht on selles liikmesriigis. Kui laps kolib seaduslikult ühest liikmesriigist teise ja saab seal uue alalise elukoha, läheb pädevus üle uue alalise elukoha liikmesriigi ametiasutustele.

1. Liikmesriigi ametiasutustel on vanemliku vastutuse asjus pädevus lapse suhtes, kelle alaline elukoht on selles liikmesriigis. Kui laps kolib seaduslikult ühest liikmesriigist teise ja saab seal ***Euroopa Kohtu määratluse kohase*** uue alalise elukoha, läheb pädevus üle uue alalise elukoha liikmesriigi ametiasutustele.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a) Pädevusküsimuste lihtsustamiseks nimetavad liikmesriigid riigi tasandil ühe kohtu, mille ülesanne on käsitleda lastega

seotud piiriüleseid juhtumeid.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 12 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Edasilükkamatutel juhtudel on pädevad võtma lapse või vara suhtes ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid, selle liikmesriigi ametiasutused, kus asub laps või lapsele kuuluv vara.

Muudatusettepanek

Edasilükkamatutel juhtudel on pädevad võtma lapse või vara suhtes ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid, selle liikmesriigi ametiasutused, kus asub laps või lapsele kuuluv vara. ***Nende meetmete tõttu ei tohiks tekkida ülemäärast viivitust menetlusprotsessis ega lõppotsuse tegemisel isikuhooldus- ja suhtlusõiguste kohta.***

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 12 – lõige 2 – lõik

Komisjoni ettepanek

Niivõrd kui lapse huvide kaitse seda nõuab, peaks kaitsemeetmeid võtnud ametiasutus teavitama otse või vastavalt artiklile 60 määratud keskasutuse kaudu selle liikmesriigi ametiasutust, kelle pädevuses on käesoleva määrusega seotud asja sisuline arutamine.

Muudatusettepanek

Niivõrd kui lapse huvide kaitse seda nõuab, peaks kaitsemeetmeid võtnud ametiasutus teavitama otse või vastavalt artiklile 60 määratud keskasutuse kaudu selle liikmesriigi ametiasutust, kelle pädevuses on käesoleva määrusega seotud asja sisuline arutamine. ***Ametiasutus peab tagama, et menetluses osalevad vanemad saaksid kõikide asjaomaste meetmete kohta viivitamatult kogu vajaliku teabe selles keeles, millest nad täiel määral aru saavad. Vastavalt sellele on rangelt keelatud tõlkekulusid sisse nõuda selle liikmesriigi vanemalt, mille ametiasutus on käesoleva määruse kohaselt pädev asja sisuliselt arutama.***

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 20

Komisjoni ettepanek

Käesoleva peatüki 2. jao alusel pädevust teostades tagavad liikmesriigi ametiasutused, et lapsele, **kes on suuteline seisukohti omama**, antakse tegelik ja tõhus võimalus **neid** seisukohti menetluse käigus avaldada.

Ametiasutus kaalub lapse seisukohti nõuetekohaselt, võttes arvesse tema vanust ja küpsust, ning toob oma kaalutlused otsuses välja.

Muudatusettepanek

Käesoleva peatüki 2. jao alusel pädevust teostades tagavad liikmesriigi ametiasutused, et lapsele antakse tegelik ja tõhus võimalus **oma** seisukohti menetluse käigus avaldada.

Ametiasutus kaalub lapse seisukohti nõuetekohaselt, võttes arvesse tema vanust ja küpsust, **eriti kui laps on vanem kui 12-aastane**, ning toob oma **objektiivsed** kaalutlused otsuses **selgelt** välja. **Lapse soove loetakse alates tema 16. eluaastast määravaks. Ametiasutus loob optimaalsed tingimused, et laps saaks selgelt ja ammendavalt avaldada oma arvamuse, mida võetakse arvesse lõppotsuses. Lapse võimekuse ja küpsusastme määramisel kasutatakse laste- ja perekonnaküsimuste spetsialistide abi.**

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 23 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kohus teeb menetluse käigus nii kiiresti kui võimalik **kindlaks, kas pooled soovivad vahendamist**, et jõuda lapse huvidest lähtudes kokkuleppele, tingimusel et see ei põhjusta menetluses põhjendamatu viivitust.

Muudatusettepanek

2. Kohus teeb menetluse käigus nii kiiresti kui võimalik **ettepaneku kasutada vahendusteenuseid, välja arvatud soolise vägivalla juhtudel**, et jõuda lapse huvidest lähtudes kokkuleppele, tingimusel et see ei põhjusta menetluses põhjendamatu viivitust. **Kui osapooled on vahendamisega nõus, peavad pädeva liikmesriigi ametiasutused tagama vahendusteenusele juurdepääsu.**

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 31 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Teises liikmesriigis tehtud otsuste täitmise menetlust reguleerib osas, milles seda ei reguleeri käesolev määrus, selle liikmesriigi õigus, kus kohtuotsuse täitmist taotletakse. ***Ilma et see piiraks artikli 40 kohaldamist, kuulub otsus, mida tuleb täita täitmise liikmesriigis, täitmisele samadel tingimustel nagu otsus, mis on tehtud otsuse täitmise liikmesriigis.***

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 34 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kohus ***võib vajaduse korral nõuda*** avalduse esitajalt, et ta esitaks artikli 60 kohaselt tõendi, kus on välja toodud täitmisele pööramise kohustus, asjakohase sisu tõlke või transliteratsiooni.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 63 – lõige 1 – alapunkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Teises liikmesriigis tehtud otsuste täitmise menetlust reguleerib osas, milles seda ei reguleeri käesolev määrus, selle liikmesriigi õigus, kus kohtuotsuse täitmist taotletakse.

Muudatusettepanek

2. Kohus ***nõuab*** avalduse esitajalt, et ta esitaks artikli 60 kohaselt tõendi, kus on välja toodud täitmisele pööramise kohustus, asjakohase sisu tõlke või transliteratsiooni.

e a) teavitada vanemliku vastutuse kandjaid õigusabist ja toetusest, näiteks kahte keelt oskavatest spetsialiseerunud advokaatidest, et vältida olukorda, kus vanemliku vastutuse kandja annab nõusoleku, ilma et oleks selle ulatust mõistnud.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 64 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a) Kui kaalumisel on vanemlikku vastutust käsitleva otsuse tegemine, teavitab lapse alalise elukoha liikmesriigi keskasutus sellega seotud menetlusest põhjendamatu viivitusega selle liikmesriigi keskasutust, mille kodanik laps on.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 64 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Selle liikmesriigi ametiasutused, kus laps alaliselt ei ela, koguvad kõnealuses liikmesriigis elava **isiku**, kes soovib lapsega kontakti saada või säilitada, või teise liikmesriigi keskasutuse taotlusel teavet või tõendeid ning esitavad oma järeldused selle isiku sobivuse kohta suhtlusõigust teostada ning tingimused, mille kohaselt suhtlus peaks toimuma.

5. Selle liikmesriigi ametiasutused, kus laps alaliselt ei ela, koguvad kõnealuses liikmesriigis elava **sugulase**, kes soovib lapsega kontakti saada või säilitada, või teise liikmesriigi keskasutuse taotlusel teavet või tõendeid ning esitavad oma järeldused selle isiku sobivuse kohta suhtlusõigust teostada ning tingimused, mille kohaselt suhtlus peaks toimuma.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a) Sotsiaaltöötajad ja teised ametnikud, kes töötavad asutustes, mis tegelevad laste hooldusasutusse või kasuperesse paigutamise, saavad teadlikkuse suurendamise koolitust.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 b) Liikmesriigid tagavad vanematele korrapärase külastusõiguse, välja arvatud juhul, kui see ohustab lapse heaolu.

Muudatusettepanek 27

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 65 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 a) Kui pädeval asutusel on kavas saata sotsiaaltöötaja teise liikmesriiki, et kindlaks teha, kas lapse hooldusasutusse paigutamine või lapsendamine selles liikmesriigis on lapse heaoluga kooskõlas, teavitab ta sellest asjaomast liikmesriiki.

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 79 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Komisjon esitab [**10** aasta möödudes käesoleva määruse kohaldamiskuupäevast] Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele määruse järelhindamise aruande, millele on lisatud liikmesriikide antud teave. Aruandele lisatakse vajaduse korral seadusandlikud ettepanekud.

1. Komisjon esitab [**5**aasta möödudes käesoleva määruse kohaldamiskuupäevast] Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele määruse järelhindamise aruande, millele on lisatud liikmesriikide antud teave. Aruandele lisatakse vajaduse korral seadusandlikud ettepanekud.

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 79 – lõige 2 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) artikli 32 alusel esitatud

b) artikli 32 alusel esitatud

täitmisavalduste osas nende juhtumite arv, mille puhul ei ole täitmist toimunud kuue nädala jooksul täitemenetluse algatamise hetkest;

täitmisavalduste osas nende juhtumite arv, mille puhul ***täitmine on peatatud, kui pikaks ajaks see on peatatud, ja nende juhtumite arv, mille puhul*** ei ole täitmist toimunud kuue nädala jooksul täitemenetluse algatamise hetkest;

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Kohtualluvus, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades otsuste tunnustamine ja täitmine ning rahvusvahelised lapseröövid (uuesti sõnastatud)
Viited	COM(2016)0411 – C8-0322/2016 – 2016/0190(CNS)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	JURI 12.9.2016
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	PETI 12.9.2016
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Soledad Cabezón Ruiz 16.11.2016
Vastuvõtmise kuupäev	24.4.2017
Lõpphääletuse tulemus	+ : 15 - : 0 0 : 8
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marina Albiol Guzmán, Margrete Auken, Beatriz Becerra Basterrechea, Soledad Cabezón Ruiz, Pál Csáky, Eleonora Evi, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Peter Jahr, Notis Marias, Marlene Mizzi, Cristian Dan Preda, Gabriele Preuß, Laurențiu Rebegea, Virginie Rozière, Josep-Maria Terricabras, Jarosław Wałęsa, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Miltiadis Kyrkos, Julia Pitera, Ángela Vallina, Axel Voss, Rainer Wieland

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

15	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Cecilia Wikström
GUE/NGL	Albiol Guzmán, Ángela Vallina,
ECR	Notis Marias
ENF	,Laurențiu Rebege,
S&D	Soledad Cabezón Ruiz, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Miltiadis Kyrkos, Marlene Mizzi, Gabriele
VERTS/ALE	Preuß, Virginie Rozière, Margrete Auken, Josep-Maria Terricabras, Tatjana Ždanoka

0	-

8	0
EFDD	Eleonora Evi,
PPE	Pál Csáky, Peter Jahr, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Axel Voss, Jarosław Wałęsa, Rainer Wieland

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu